



Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale /
Moldavian Journal of International Law and International Relations /
Молдавский журнал международного права и международных отношений

2024, Issue 2, Volume 19, Pages 108-115.

ISSN 1857-1999 EISSN 2345-1963

Submitted: 25.06.2024 | Reviewed: 30.06.2024 | Accepted: 07.07.2024 | Published: 15.07.2024

<https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2023.19-2.08>

**TRIBUNA TÎNĂRULUI CERCETĂTOR
THE TRIBUNE OF YOUNG SCIENTISTS
ТРИБУНА МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ**

**DIPLOMAȚIA PARLAMENTARĂ
ÎN CONTEXTUL POLITICII DE LĂRGIRE A UNIUNII EUROPENE**

**PARLIAMENTARY DIPLOMACY
IN THE CONTEXT OF EU ENLARGEMENT POLICY**

**ПАРЛАМЕНТСКАЯ ДИПЛОМАТИЯ
В КОНТЕКСТЕ ПОЛИТИКИ РАСШИРЕНИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА**

BARBĂSCUMPĂ Aliona* / BARBASCUMPA Aliona / БАРБЭСКУМПЭ Алена

ABSTRACT:

**PARLIAMENTARY DIPLOMACY
IN THE CONTEXT OF EU ENLARGEMENT POLICY**

Parliamentary diplomacy has advanced with the globalization of processes and events, representing an important side complementing international diplomacy.

The role of parliamentarians at the diplomatic level is expressed through actions promoting political pluralism, promoting democratic parliamentary standards, contributing to and achieving results in conflict prevention and solving conflicts, promoting human rights, actions realized through political dialogue with counterparts from other countries.

In the process of negotiations on the Republic of Moldova's accession to the European Union, parliamentary diplomacy has gained more and more interest, as it is the Members of Parliament who have the necessary leverage to critically influence the dynamics of the negotiations on accession to the European Union.

Key words: *parliamentary diplomacy, foreign policy, negotiations, accession to the European Union, representation, globalization, international forum, legislative institutions, intergovernmental conference.*

JEL Classification: K33

Universal Decimal Classification: 341.7/.8

<https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2023.19-2.08>

REZUMAT:

**DIPLOMAȚIA PARLAMENTARĂ
ÎN CONTEXTUL POLITICII DE LĂRGIRE A UNIUNII EUROPENE**

Diplomația parlamentară a progresat odată cu globalizarea proceselor și a evenimentelor, reprezentând o latură importantă care completează diplomația internațională.

* **BARBĂSCUMPĂ Aliona.** - Master în drept, Consilier în Comisia politică externă și integrare europeană, Parlamentul Republicii Moldova (Chișinău, Republica Moldova). / **BARBASCUMPA Aliona.** - Master in Law, Advisor in the Foreign Policy and European Integration Commission, Parliament of the Republic of Moldova (Chisinau, Republic of Moldova). (Chisinau, The Republic of Moldova). / **БАРБЭСКУМПЭ Алена.** - Магистр права, Советник Комиссии по внешней политике и европейской интеграции Парламента Республики Молдова (Кишинев, Республика Молдова). (Кишинев, Республика Молдова). **E-mail:** aliona.barbascumpa@parlament.md ; alionabarbascumpa@gmail.com ; <https://orcid.org/0009-0000-5768-8502>
RMDIRI, 2024, Nr. 2 (Vol. 19) <https://rmdiri.md/> ; <https://www.usem.md/md/p/rmdiri>

Rolul parlamentarilor în palierul diplomatic este materializat prin acțiunile de promovare a pluralismului politic, promovarea standardelor parlamentare democratice, contribuirea și obținerea de rezultate în prevenirea și soluționarea conflictelor, promovarea drepturilor omului, acțiuni realizate prin dialogul politic cu omologii din alte state.

În procesul negocierilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană diplomația parlamentară a căpătat tot mai mult interes, deputații fiind acei care dețin pârghiile pentru a influența ciant dinamica negocierilor de aderare la Uniunea Europeană.

Cuvinte-cheie: diplomație parlamentară, politică externă, negocieri, aderarea la Uniunea Europeană, reprezentarea, globalizare, forum internațional, instituții legislative, conferință interguvernamentală.

JEL Classification: K33

CZU: 341.7/.8

<https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2023.19-2.08>

**РЕЗЮМЕ:
ПАРЛАМЕНТСКАЯ ДИПЛОМАТИЯ
В КОНТЕКСТЕ ПОЛИТИКИ РАСШИРЕНИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА**

Парламентская дипломатия развивается по мере глобализации процессов и событий, представляя собой важную сторону, дополняющую международную дипломатию.

Роль парламентариев на дипломатическом уровне материализуется в действиях по продвижению политического плюрализма, продвижению демократических парламентских стандартов, содействию и достижению результатов в предотвращении и разрешении конфликтов, продвижении прав человека, действиях, осуществляемых посредством политического диалога с коллегами из других государств.

В процессе переговоров о вступлении Республики Молдова в Европейский Союз парламентская дипломатия приобретает все более значительный интерес, поскольку именно у парламентариев есть необходимые инструменты для оказания критического влияния на динамику переговоров о вступлении в Европейский Союз.

Ключевые слова: парламентская дипломатия, внешняя политика, переговоры, вступление в Европейский Союз, представительство, глобализация, международный форум, парламентские учреждения, межправительственная конференция.

JEL Classification: K33

УДК: 341.7/.8

<https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2023.19-2.08>

Introducere

Odată cu globalizarea proceselor și a evenimentelor, alături de diplomația internațională „clasică”, exprimată prin ministerele de externe și diplomații din ambasade și consulate, inclusiv rolul prim-ministrului ca actor politic cheie al puterii executive, s-a conturat din ce în ce mai pregnant și diplomația parlamentară, numită și „diplomație instituțională”¹.

Conceptul de diplomație parlamentară definește cadrul politic care oferă parlamentarilor posibilitatea de a se prezenta în rol de diplomat și facilitează intervenția forurilor legislative în formularea politicii externe și controlul ei.²

¹ Parliamentary Diplomacy as a Helpful Instrument in Foreign Policy, ACADEMIC PAPERS AND ARTICLES, INSTITUTE FOR CULTURAL DIPLOMACY, MIRSADA HALLUNAJ, 2005, Canada. [Online] <https://www.agora-parl.org/sites/default/files/agora-documents/Parliamentary%20Diplomacy%20as%20a%20Helpful%20Instrument%20in%20Foreign%20Policy.pdf> (vizitat la 15.06.2024)

²Silvia Dulschi. Diplomația Parlamentară – Factor Important în cooperarea internațională. În: Relații internaționale și integrare europeană. Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, nr. 1, 2011, pag. 135 [Online] https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/18.Diplomatia%20parlamentara.pdf (vizitat la 13.06.2024)

Diplomația parlamentară este mijlocul prin care două sau mai multe parlamente poartă un dialog permanent cu privire la problemele internaționale cheie¹.

Evoluțiile actuale din domeniul politic, economic, cultural, social și de mediu determină ca parlamentarii să comunice mai intens cu cetățenii. Acest fenomen permite cetățenilor și societății în ansamblu să înțeleagă corelația dintre globalizare și cum aceasta se transpune în preocupările zilnice ale oamenilor, care, la rândul lor își lasă amprenta în politici naționale și internaționale.

Rolul parlamentarilor în palierul diplomatic este alcătuit din activități de promovare a pluralismului politic, promovarea standardelor parlamentare democratice, contribuirea și obținerea de rezultate în prevenirea și soluționarea conflictelor, promovarea drepturilor omului, reducerea sărăciei, precum și identificarea altor situații stringente, care necesită implicare prin dialogul politic, urmărind obținerea de rezultate și soluții optime.

Valoarea legislativă de dimensiuni și capacități internaționale ale parlamentelor naționale este transpusă prin activități de reprezentare și lobare (lobbying diplomacy).

Diplomația parlamentară

Prima și cea mai răspândită formă a diplomației parlamentare este realizată prin reprezentare. La baza acesteia identificăm activitățile cu privire la elaborarea și aprobarea direcțiilor de politici internaționale, ratificarea tratatelor internaționale, punerea în acțiune a acordurilor internaționale, reprezentarea statului în străinătate prin organizarea și realizarea întreprinderilor la nivel de comisii de profil, cu implicarea specialiștilor, pentru cooperare și schimb de experiență. Un alt instrument eficient pentru crearea platformei discuțiilor și identificarea soluțiilor la nivel legislativ, îl constituie grupurile de prietenie din parlamente, motiv pentru care un stat mai puțin dezvoltat va fi mult mai interesat să aibă grupuri de prietenie cu cât mai multe state.

Reprezentarea mai este realizată prin constituirea delegațiilor permanente sau temporare la organizațiile internaționale care reprezintă parlamentul în relațiile internaționale. În acest sens, deputații din Parlamentul Republicii Moldova pot deține și calitatea de membru delegat în una sau mai multe instituții și organizații internaționale, precum ar fi: Adunarea Parlamentară a Francofoniei (APF), Adunarea Parlamentară la OSCE, Comitetul Parlamentar de Asociere (CPA) RM-UE, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, Adunarea Parlamentară a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Uniunea Interparlamentară, și Adunarea Parlamentară a Cooperării Economice a Mării Negre.

Participarea la forumurile internaționale de negociere acordă posibilitatea de a influența politica statelor, de a observa progresul și rezultatele înregistrate, ratificarea tratatelor semnate de guverne, atunci când Constituția statului o prevede, și contribuirea la punerea în aplicare a acestora.

În cazul republicilor parlamentare, președintele parlamentului reprezintă farul vectorului politic pe plan internațional. O a treia formă de reprezentare realizată prin diplomație parlamentară este transpusă prin activitatea desfășurată de conducerea parlamentului, și anume de către președintele parlamentului, inclusiv de către vicepreședinții parlamentului.

Odată ce dialogul interparlamentar a obținut o conotație de proporție la nivel internațional, oferind posibilitatea abordării și rezolvării situațiilor complexe, acesta a căpătat diferite expresii, precum: Conferința Președinților Parlamentelor statelor Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării, Conferința Președinților de Parlament din statele membre ale Uniunii Europene, Conferința internațională „Black Sea and Balkans Security Forum”, Conferința Europeană a Președinților de Parlamente, Conferința Președinților Regionalei Europa, inclusiv Summit-ul președinților de parlamente din întreaga lume, acesta din urmă fiind un forum unic pentru dialog și cooperare între parlamente la cel mai înalt nivel.

¹ Parliamentary Diplomacy as a Helpful Instrument in Foreign Policy, ACADEMIC PAPERS AND ARTICLES, INSTITUTE FOR CULTURAL DIPLOMACY, MIRSADA HALLUNAJ, 2005, Canada. [Online]

<https://www.agora-parl.org/resources/library/parliamentary-diplomacy-helpful-instrument-foreign-policy>
(vizitat la 15.06.2024)

Până în prezent, au fost desfășurate cinci conferințe mondiale a președinților de parlamente naționale, la un interval de 5 ani fiecare, sub formă de SUMMIT PARLAMENTAR MONDIAL, centrat pe democrație, rolul instituțiilor legislative și relația acestora cu Organizația Națiunilor Unite.

În cadrul primei Conferințe mondiale a președinților de parlamente naționale, care a avut loc la 30 august - 1 septembrie 2000, a fost emisă Declarația „Viziunea parlamentară pentru cooperarea internațională la începutul mileniului al treilea”, potrivit căreia s-a făcut apel la Organizația Mondială pentru cooperarea interparlamentară și pentru transmiterea viziunii și voinței membrilor săi către organizațiile interguvernamentale „Uniunea Interparlamentară”, precum și la toate parlamentele, ca acestea să ofere o dimensiune parlamentară cooperării internaționale. În textul Declarației se menționează: Parlamentele întruchipează suveranitatea poporului și pot, în deplină legitimitate, să contribuie la exprimarea voinței statului pe plan internațional¹. Potrivit acestui document, pentru a asigura dimensiunea parlamentară, parlamentele și membrii acestora trebuie să își asume o responsabilitate sporită în relațiile internaționale, să joace un rol mai activ la nivel național, regional și mondial și, în general, să consolideze diplomația parlamentară.²

Mai mult, documentul menționează că dimensiunea parlamentară urmează a fi asigurată de către instituțiile parlamentare, nivelul național servind drept punct de plecare.

Acțiunea de respectare a angajamentelor asumate în cadrul forurilor internaționale și regionale, care sunt acum mai importante ca niciodată, necesită implicarea parlamentelor, iar multe dintre problemele abordate de parlamente la nivel național au o dimensiune internațională³.

Potrivit Declarației de la cea de-a doua Conferință mondială a președinților de parlamente, care a avut loc la 7-9 septembrie 2005, parlamentele trebuie să fie active în afacerile internaționale nu numai prin cooperare interparlamentară și diplomație parlamentară, ci și prin contribuția la negocierile internaționale și monitorizarea acestora, prin supravegherea aplicării a ceea ce este adoptat de către guverne și prin asigurarea conformității naționale cu normele internaționale și cu statul de drept. În mod similar, parlamentul trebuie să fie mai vigilent în examinarea activităților organizațiilor internaționale și să contribuie la deliberările acestora.⁴

În textul Declarației adoptate la cea de-a treia Conferință mondială a președinților de parlamente, desfășurată la Geneva, Organizația Națiunilor Unite, în perioada 19-21 iulie 2010, și intitulată “Asigurarea responsabilității democratice globale pentru binele comun”, se menționează: rămânem fermi convinși că parlamentele democratice, puternice și eficiente sunt vitale pentru o pace durabilă.⁵

Cea de-a patra Conferință mondială a președinților de parlamente s-a încheiat cu emiterea Declarației privind „Punerea democrației în serviciul păcii și al dezvoltării durabile: Construirea lumii pe care și-o doresc oamenii”, care în alineatul (5) prevede: pacea și securitatea sunt condiții prealabile pentru democrație și dezvoltare durabilă. Solicităm să se depună eforturi mult mai mari pentru soluționarea conflictelor prin dialog politic și negocieri,

¹ The Declaration, entitled the "Parliamentary vision for international cooperation at the dawn of the third millennium". CONFERENCE OF PRESIDING OFFICERS OF NATIONAL PARLIAMENTS U.N. Headquarters, New York, 30 August - 1st September 2000 Organised by the Inter-Parliamentary Union in cooperation with the United Nations. [Online] <http://archive.ipu.org/splz-e/sp-dclr.htm> (vizitat la 24.06.2024)

² Ibidem

³ Ibidem

⁴ SECOND WORLD CONFERENCE OF SPEAKERS OF PARLIAMENTS. United Nations Headquarters, New York, 7 to 9 September 2005. Bridging the democracy gap in international relations: A stronger role for parliaments Declaration adopted by consensus. [Online] <http://archive.ipu.org/splz-e/sp-conf05/declaration.pdf> (vizitat la 24.06.2024)

⁵ 3rd WORLD CONFERENCE OF SPEAKERS OF PARLIAMENT United Nations, Geneva, 19-21 July 2010 21 July 2010 DECLARATION ADOPTED BY THE CONFERENCE Securing global democratic accountability for the common good, pag. 4. [Online] <http://archive.ipu.org/splz-e/speakers10/declaration.pdf> (vizitat la 24.06.2024)

cu respectarea deplină a dreptului internațional și prin abordarea cauzelor profunde ale conflictului. Ne propunem să punem mai mult accentul pe diplomația parlamentară, care și-a demonstrat capacitatea de a impulsiona eforturile de soluționare a divergențelor și conflictelor.¹

Prin organizarea de conferințe la nivel internațional au loc reuniunile reprezentanților unor state cu scopul de a dezbate și de a hotărî asupra unor probleme curente și de perspectivă ale activității lor². Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (APCE), care este organul statutar „deliberativ”, format din reprezentanți ai parlamentelor naționale ale statelor membre (46 de state membre), a organizat cea de-a cincea Conferință Parlamentară privind implementarea standardelor Convenției Europene a Drepturilor Omului, care s-a desfășurat în perioada 8-10 septembrie 2019. Subiectul conferinței a fost rolul cheie al parlamentelor naționale. La conferință în cauză au participat inclusiv membri Parlamentului Republicii Moldova. Aceste forme de reuniuni permit o mai inclusivă participare la luarea deciziilor care asigură un forum democratic pentru dezbateri și monitorizează alegerile din statele membre, au impact direct în sistemul juridic național, contribuie la dezvoltarea statului de drept și la fortificarea valorilor democratice.

La cea de-a cincea Conferință mondială a președinților de parlamente a fost emisă o Declarația privind conducerea parlamentară pentru un multilateralism mai eficient care să asigure pacea și dezvoltarea durabilă pentru oameni și planetă, potrivit căreia conferințele mondiale anterioare ale președinților de parlamente au afirmat că sistemul multilateral nu se mai poate dispensa de participarea parlamentelor și au evidențiat ambiția de a conferi o dimensiune mai democratică procesului decizional și cooperării internaționale prin participarea parlamentară. Deciziile luate într-un cadru multilateral în care vocea parlamentelor noastre este auzită sunt mai democratice, mai incluzive și mai durabile. În plus, parlamentele au un rol esențial în transpunerea angajamentelor internaționale în realități naționale prin intermediul legislației, al alocărilor bugetare și al supravegherii. Pentru a fi eficient, multilateralismul trebuie să fie susținut de acorduri executorii și dotat cu mecanisme puternice de responsabilizare la nivel național și internațional. Responsabilitatea se află în centrul activității tuturor parlamentelor și face parte din mandatul nostru constituțional. Prin urmare, credem cu tărie că parlamentele noastre pot contribui la asigurarea responsabilității ca o extensie naturală a interacțiunii noastre cu Națiunile Unite. Angajamentul nostru pe scena internațională și în cadrul sistemului ONU va avansa și va consolida legitimitatea Organizației Națiunilor Unite ca organism global în care „Noi, popoarele” suntem într-adevăr popoarele Organizației Națiunilor Unite, astfel cum este proclamat în Carta sa. Nu în ultimul rând, diplomația parlamentară poate fi esențială în eforturile de promovare a încrederii, înțelegerii și cooperării între națiuni.³

Una din modalitățile de materializare a componentei de lobare în activitatea diplomației parlamentare este realizată pe plan intern, prin promovarea actelor normative în procesul de comunicare interinstituțională, în vederea adoptării acestora. Pe lângă consultările publice organizate la care participă deopotrivă experți, specialiști în domeniu și societatea civilă, un instrument eficient îl constituie tabelele de concordanță, care conțin informație cu privire la Titlul actului Uniunii Europene cu cele mai recente modificări ale acestuia, tipul proiectului de act normativ național/tipul actului normativ național, și gradul general de compatibilitate. Elaborarea tabelului de concordanță pentru fiecare act normativ duce la o mai eficientă transpunere a legislației Uniunii Europene în legislația internă a țării.

¹ Fourth World Conference of Speakers of Parliament United Nations Headquarters, New York 31 August to 2 September 2015. Conference Item 5. CONF-2015/5-R 2 September 2015. Declaration Placing democracy at the service of peace and sustainable development: Building the world the people want, page 1. [Online] <http://archive.ipu.org/splz-e/speakers15/declaration.pdf> (vizitat la 24.06.2024)

² [Online] <https://dexonline.ro/definitie/conferin%C8%9B%C4%83> (vizitat la 28.06.2024)

³ Fifth World Conference of Speakers of Parliament. Virtual meeting, 19 and 20 August 2020. In-person conference, 2021 in Vienna. Declaration on parliamentary leadership for more effective multilateralism that delivers peace and sustainable development for the people and planet. Declaration adopted by consensus* by the Speakers of parliament and the President of the Inter-Parliamentary Union.

[Online] <https://www.ipu.org/event/fifth-world-conference-speakers-parliament> (vizitat la 25.06.2024)

Pe plan extern, activitatea de lobare este materializată prin activitatea deputaților în cadrul întrevederilor cu omologii acestora, când protejarea drepturilor și garanțiilor cetățenilor noștri peste hotarele Republicii Moldova, inclusiv a cetățenilor care locuiesc pe teritoriul țării, alcătuiesc obiectul discuțiilor. Aici pot servi drept exemple intențiile Republicii Moldova de a încheia acte internaționale bilaterale și/sau multilaterale cu caracter economic, sau care au ca obiect securitatea socială, atragerea investițiilor, sprijin politic pentru Moldova, asistență și expertiză în procesul de aderare la Uniunea Europeană.

Dat fiind faptul că rolul deputaților din Parlamentul Republicii Moldova este cel de prezentare a situației interne a țării - deputaților din Parlaamentele țărilor Uniunii Europene, deputații sunt acei care pot influența puternic dinamica negocierilor de aderare – sprijin necesar pe întreaga durată a procesului negocierilor de aderare¹.

Diplomația parlamentară și procesul de aderare la Uniunea Europeană

Procesul de aderare la Uniunea Europeană, promovat consecvent de guvernarea PAS, cu obiective concrete, reclamă, firește, responsabilitate și obiectivitate, evitarea acreditării tezelor false privind planurile de viitor, prudență în acțiuni și, desigur, multă diplomație și abilitate politică².

Este extrem de important ca Republica Moldova să desfășoare o diplomație parlamentară în continuă ascensiune, precum și activități informative în raport atât cu parlamentele statelor membre ale Uniunii Europene, cât și cu cetățenii Republicii Moldova.

Republica Moldova a depus cerere de aderare la Uniunea Europeană în data de 3 martie 2022, în conformitate cu art. 49 și art. 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană.³

La 23 iunie 2022, Consiliul European a acordat Republicii Moldova statutul de țară candidată pentru aderare la Uniunea Europeană. Iar la 14 decembrie 2023, Consiliul European a decis demararea negocierilor de aderare cu Republica Moldova.

În procesul privind negocierile de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, un rol esențial îl are diplomația parlamentară, dat fiind faptul că parlamentele statelor membre ale Uniunii Europene prezintă poziția națională pentru negocierile care au loc la nivelul Uniunii Europene.

Negocierile de aderare se desfășoară sub formă de Conferință Interguvernamentală (CIG), la care participă toate 27 state membre ale Uniunii Europene.

Odată ce Republica Moldova a îndeplinit toate recomandările Comisiei Europene, a fost fixată prima Conferință Interguvernamentală Moldova - Uniunea Europeană, care a avut loc la 25 iunie curent. Această primă Conferință Interguvernamentală Moldova - Uniunea Europeană a fost precedată de alte două etape:

- 1) avizul consultativ al Comisiei politice externe și integrare europeană din Parlamentul Republicii Moldova privind inițierea negocierilor asupra proiectului Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană;
- 2) semnarea Decretului de către Președintele Republicii Moldova, dna Maia SANDU, privind inițierea negocierilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Pentru a susține procesul de asociere și de negociere privind aderarea la Uniunea Europeană, este foarte important ca eforturile diplomatice ale Parlamentului să fie concentrate pe acel stat care are o poziție reticentă, sau negativă chiar, față de cadrul legislativ al Republicii Moldova.

O altă dimensiune importantă o reprezintă colaborarea cu Parlamentul European, în special cu Comisia pentru Afaceri Externe (AFET) a Parlamentului European, comisie responsabilă pentru monitorizarea negocierilor de aderare în numele Parlamentului European.

¹ Vladimir Medak, Primoz Vehar. Manual Armonizarea legislației ca element cheie pentru succesul procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Diplomația parlamentară, pag. 164

² Moldova Europeană. Limba română. Revistă de știință și cultură Nr. 5-6 (283-284), mai - iunie 2023. Chișinău, pag. 9-10

³ Ibidem, pag. 149

Parlamentul European este format din reprezentanții diferitelor partide, iar grupurilor politice care formează majoritatea Comisiei Europene le revine un rol esențial. Toate partidele fiind interesate de negocierile de aderare, fiecare desemnează un raportor per țară candidată. Iar în temeiul rapoartelor întocmite de acestea, Parlamentul European adoptă rezoluția anuală privind aderarea țărilor candidate la Uniunea Europeană.

Concluzii

Aș dori să închei articolul cu extras din Raportul Comisiei pentru afaceri politice, de la Adunarea Parlamentară din 2010, care în punctul 4 menționează că Diplomația parlamentară și metodele sale obțin adesea rezultate care sunt greu de obținut prin alte canale convenționale. Contactele constante cu parlamentele din străinătate contribuie la schimbul de experiență între parlamentari și, în plus, favorizează înțelegerea între elitele politice din țările respective. Adunarea recunoaște că dialogul și cooperarea între parlamentari, care reprezintă însăși esența diplomației parlamentare, contribuie în mod pozitiv la atenuarea tensiunilor dintre state și la găsirea unor soluții viabile la probleme complexe, în special cele din domeniul drepturilor omului, al democrației parlamentare și al statului de drept.¹

Bibliografie:

1. Parliamentary Diplomacy as a Helpful Instrument in Foreign Policy, ACADEMIC PAPERS AND ARTICLES, INSTITUTE FOR CULTURAL DIPLOMACY, MIRSADA HALLUNAJ, 2005, Canada. [Online] <https://www.agora-parl.org/sites/default/files/agora-documents/Parliamentary%20Diplomacy%20as%20a%20Helpful%20Instrument%20in%20Foreign%20Policy.pdf> (vizitat la 15.06.2024);
2. Silvia Dulșchi. Diplomația Parlamentară – Factor Important în cooperarea internațională. În: Relații internaționale și integrare europeană. Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, nr. 1, 2011, pag. 135 [Online] https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/18.Diplomatia%20parlamentara.pdf (vizitat la 13.06.2024);
3. Parliamentary Diplomacy as a Helpful Instrument in Foreign Policy, ACADEMIC PAPERS AND ARTICLES, INSTITUTE FOR CULTURAL DIPLOMACY, MIRSADA HALLUNAJ, 2005, Canada. [Online] <https://www.agora-parl.org/resources/library/parliamentary-diplomacy-helpful-instrument-foreign-policy> (vizitat la 15.06.2024);
4. The Declaration, entitled the "Parliamentary vision for international cooperation at the dawn of the third millennium". CONFERENCE OF PRESIDING OFFICERS OF NATIONAL PARLIAMENTS U.N. Headquarters, New York, 30 August - 1st September 2000 Organised by the Inter-Parliamentary Union in cooperation with the United Nations. [Online] <http://archive.ipu.org/splz-e/sp-dclr.htm> (vizitat la 24.06.2024);
5. SECOND WORLD CONFERENCE OF SPEAKERS OF PARLIAMENTS. United Nations Headquarters, New York, 7 to 9 September 2005. Bridging the democracy gap in international relations: A stronger role for parliaments Declaration adopted by consensus. [Online] <http://archive.ipu.org/splz-e/sp-conf05/declaration.pdf> (vizitat la 24.06.2024);
6. 3rd WORLD CONFERENCE OF SPEAKERS OF PARLIAMENT United Nations, Geneva, 19-21 July 2010 21 July 2010 DECLARATION ADOPTED BY THE CONFERENCE Securing global democratic accountability for the common good, pag. 4. [Online] <http://archive.ipu.org/splz-e/speakers10/declaration.pdf> (vizitat la 24.06.2024);
7. Fourth World Conference of Speakers of Parliament United Nations Headquarters, New York 31 August to 2 September 2015. Conference Item 5. CONF-2015/5-R 2 September 2015. Declaration Placing democracy at the service of peace and sustainable development: Building the world the people want, page 1. [Online] <http://archive.ipu.org/splz-e/speakers15/declaration.pdf> (vizitat la 24.06.2024);

¹ Autor(i): Adunarea Parlamentară. Origine - Text adoptat de Comisia permanentă, acționând în numele Adunării, la 12 noiembrie 2010 (a se vedea Doc. 12428, raportul Comisiei pentru afaceri politice, raportor: dl Mota Amaral) [Online] <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17926&lang=en> (vizitat la 25.06.2024)

8. Fifth World Conference of Speakers of Parliament. Virtual meeting, 19 and 20 August 2020. In-person conference, 2021 in Vienna. Declaration on parliamentary leadership for more effective multilateralism that delivers peace and sustainable development for the people and planet. Declaration adopted by consensus* by the Speakers of parliament and the President of the Inter-Parliamentary Union. [Online] <https://www.ipu.org/event/fifth-world-conference-speakers-parliament> (vizitat la 25.06.2024);

9. Vladimir Medak, Primoz Vehar. Manual Armonizarea legislației ca element cheie pentru succesul procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Diplomația parlamentară, pag. 164;

10. Moldova Europeană. Limba română. Revistă de știință și cultură Nr. 5-6 (283-284), mai - iunie 2023. Chișinău, pag. 9-10;

11. Autor(i): Adunarea Parlamentară. Origine - Text adoptat de Comisia permanentă, acționând în numele Adunării, la 12 noiembrie 2010 (a se vedea Doc. 12428, raportul Comisiei pentru afaceri politice, raportor: dl Mota Amaral) [Online] <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17926&lang=en> (vizitat la 25.06.2024).

Copyright©BARBĂSCUMPĂ Aliona, 2024.

Contacts/Contacte/ Контакты:

BARBĂSCUMPĂ Aliona

Master în drept, Consilier în Comisia politică externă și integrare europeană

Parlamentul Republicii Moldova

Chișinău, MD 2005, Republica Moldova.

E-mail: aliona.barbascumpa@parlament.md

alionabarbascumpa@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0000-5768-8502>

<https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2023.19-2.08>